

ЯНГИ ЙИЛДИНГИЗ КҮТЛҮҒ БЎЛСИН!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ УЗБЕКИСТАНИ

ГАЗЕТА
1918 ЙИЛ
21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 1 (20. 268)

1989 йил 1 январь, якшанба

Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. ГОРБАЧЕВНИНГ СОВЕТ ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ МУРОЖААТИ

Биз сўбат соҳасида тўб ислохотни амалга оширишга кириндик. Хукуқий социалистик давлатни барпо этиш ҳаётини зарурат эканлиги ҳозир ҳар қачонгидан ҳам равшан кўриниб турибди, бундай давлатда одамларнинг манфаатлари ҳамма ишлар учун мезон бўлади, граждандарнинг ҳуқуқлари ва эркинликлари, давлат ва жамоат ишларини бошқаришда иштирок этиш учун қўбилитлар ва истеъдодларини рўйбета чиқариш учун кенг имкониятлар таъминланади. Шу билан бирга қонун ҳукмрон бўлган жойда социалистик ҳуқуқ-тартибот таъминланади, онгли интизом тантана қилади. Ҳозир бошланган сайлов кампанияси, СССР халқ депутатларининг биринчи съезди қайта куриш тақдирини учун жуда катта аҳамиятга эга бўлади. Олдиндаги сиёсий ислохотнинг натижалари муҳим босқичи турибди, миллатлараро муносабатларини уйғунлаштириш ана шу босқичнинг мақсадидир.

Умумий манзарани беэза кўрсатишни хоҳламайман, бунга ҳақимиз ҳам йўқ. Қайта куриш жамоатда катта ўзгаришлар бўлишини куттишга олиб келди, лекин ўзгаришлар қийинчилик билан бўлмоқда, биз хоҳлаганча жадал бўлмайпти. Бу ўрнида кўп нарса фақат ўтмиш сарфитлари билангина эмас, муаммоларнинг янгилиги, турмушнинг янги табиқатининг реал қийинчиликлари билан ҳам борлиги. Биз демократия ва ошқораликни ривожлантиришда, буйруқбозлик-маъмуриятчилик усуллари бартараф этишда қатъий қадам қўйдик, лекин бу ишимиз ҳар қадамда қайта куришга қарши консерватив кучларнинг қаршиликига дуч келмоқда. Буни кўрмаслик мумкин эмас. Бошқаларда эса имкониятларни ҳисобга олмай, ҳаммасини бирдангина ҳал қилиш истаги пайдо бўлмоқда. Баъзи бировлар эса қийинчиликларни кўриб, ўзларини йўқотиб қўймоқдалар.

Шунга қарамай, энг муҳим шундаки, қайта куриш жамоатини янгилашнинг чинакам тарафдорларига, хайрихоҳларига (бундай кишилар эса кўпчиликдир) қанот бағишламоқда, уларга куч-ғайрат ва омилиқлик бахш этмоқда. Бизга ҳозир ҳамма нарсадан ҳам кўпроқ худди шу нарсани зарур. Ўртоқлар, муаммоларимизни биз учун юмшатиш ҳал қилиб беради, янги йил тундида соат занг уриши билан атрофимизда ҳамма нарса бирдангина ўзгариб кетади деб ўйлаш ярамайди. Йўқ, бундай бўлмайди, эртанги кунимизни ўзимиз барпо этишимиз керак. Қайта куришга иш билан ёрдам бериш, ҳар бир шаҳар ва қишлоқда, ҳар бир иш жойида тўб ўзгаришлар бўлишига эришиш — давр тақозоси, шу кунининг муҳим вазифаси ана шундайдир.

Тақдирга дахлдор шу даврда Ленин партиясининг масъулияти ҳар қачонгидан каттадир. Партия қайта куришни қандай амалга оширишни белгилаб беради экан, унинг ўзи ҳам янгилашмоқда. Ўзгариш жараёни нақадар мураккаб бўлмасин, партида чуқур ўзгаришлар юз беради. Партия ташкилотларидати ҳозирги ҳисобот-саноат кампанияси бунинг далилидир. Коммунистлар қарола ишларимиз, улар жамоатда юз бераётган ўзгаришлардан четда туриб қолмайдилар, улар ҳаётиятда ириб келаётган барча янгиликларнинг асосий тарафдорлари бўлишлари лозим. Ўйлангиз охири оғир мусибатли бўлди. Арманистон бошига тушган, минглаб кишиларнинг ёстигини қуритган ва йорнагарчилик экинлари бизнинг умумий кўфатимиздир. Ленин ана шу дахллати оғат кунларида инсон рўҳининг энг яхши фазилатлари, совет кишиларнинг, мамлакатимиздаги барча халқларнинг самимий ҳамдардчилиги ва бирдамчилиги намоён бўлди. Бизнинг бошимизга тушган қулфатга Ер юзининг ҳамма жойида самимий ҳамдардлик билан бирдамлик билдирилди. Шу кунларда халқларнинг интернационал қардошлиги кучи, айниқса, яққол намоён бўлди. Яқин йилларда ва йорнагарчилик ўрнида янги шаҳарлар ва қишлоқлар қад кўтарди — совет кишиларининг умумий хоҳиш-иродаси ана шундай. Худди ана шундай бўлишига арман халқининг ишончи қомил бўлаверсин.

Азиз ўртоқлар! Тугаб бораётган йил, халқро муносабатларда яхшиланган сари катта бурилиш йили сифатида хотирига қолди. Бунда ҳам давлатимизнинг хизмати жуда катта, жаҳон майдонида давлатимиз янги сиёсий тафаккур руҳида ҳаракат қилмоқда. Биз ўз принципларимиздан чекинмаган ҳолда, жаҳон ҳамжамияти барча аъзоларининг фикрига сезгирлик билан қулоқ солишга, жаҳон тараққиётининг тўб масалалари юзасидан биргалликдаги мулоқотни авж олдириш ва чуқурлаштиришга ҳаракат қилдик. Бу ҳақда яқинда Бирлашган Миллатлар Ташкилотидати нутқида таъкир қилдик.

Наҳон сиёсатида ўтмиш соялари мавжуд, албатта. Лекин бу соялар тобора кираланиб бормоқда. Дунёни янгича кўриш қарор топмоқда. Халқро муносабатлардаги «чингал тутунлар» ечила бошлаганга ўхшайди. «Совет уруш» ченина бошладилар, биз социалистик мамлакатлар, бошқа халқлар билан биргалликда инсоният «совет уруш»ни тугатиб, тинч даврга қадам қўйиши учун, унинг моддий ресурслари ва интеллектуал имкониятлари, тинчлик, бўйбўрорлик ҳамкорлик мақсадларига тўла-тўқис қаратилиши учун ҳамма ишни қилмавримиз.

Ўртоқлар! Қайта келаётган йил муаммосиз йил бўлмайди. Олдинда катта ишлар ва юмушлар кўп. Ҳозир тагин ҳам қатъий билан ҳаракат қилиш лозимлигини кўриб турибмиз. Ҳаётини алдаб, қийинчиликлар тугатишни йўл четида кутиб ўтириб бўлмайди. Биз «жаннат»ни кутаётганимиз йўқ ва шундай турмушни ваъда қилаётганимиз ҳам йўқ, ҳал этилмаган масалалар юки оғирлигини, йўлимизда қийинчилигини яхши биламиз, лекин биз йўлни танлаб олдим, қайта куриш йўли ўзғаришмоқда. Совет кишилари қайта куриш тарафдоридилар, бу эса давлатимиз кемаси теаликни дадиллик билан ошириши учун ишончи қарорлардир.

Азиз ўртоқлар, дўстлар, қадрли ватандошлар! Олдинда бизни Ватан бахт-саодати йўлида, тинчлик йўлида катта, шу билан бирга илҳомбахш ишлар кутмоқда. Янги йилга биз бунинг яхши англаган ҳолда қадам қўймоқдамиз.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан сизларни Янги йил байрами билан табриқлайман. Сизларга бахт-саодат ва омилиқ тилайман, азиз ўртоқлар. Янги йилнингиз муборак бўлсин!

И. РЕЗНИЧЕНКО ва Т. БАТАНИНА ишлаган плакат.

УНГУН,
Ўзбекистон ССР халқ шоири

ТИЛАКЛАРИМ

Янги йил кечаси ўй босар мени,
Энг муқаддас ўйлар, энг эркин ўйлар.
Халқимдан ўтар халқ меҳнатидан
Барпо бўладиган зафарлар, тўйлар.

Халқимиз бошларини хайрли ишлар
Давом этаяқдир янги йилда ҳам.
Адолат, ҳақиқат тантана қилган,
Хатолар, нуқсонлар топади барҳам.

Амалга ошади эзгу ниятлар —
Бу олам аҳлининг қатъий қарори.
Бехуда қон тўкиш, жанжаллар билан
Куримасин Ерининг тинка-мадори.

Эзгу ният мулким — дунёда уруш,
Қирғин-барот, оғат бўлмасин.
Ўзингиздан қолар гап йўқ, азизлар,
Ахир, тинч яшашнинг ўзи ҳам бир бахт!

Дунёда шу бахтга қасд қилганлар бор,
Уруш бошлар улар, гафлатда қолса.
Нияти бир ҳозир олам аҳлининг,
Фалокат юз бермас олдин олса.

Атом урушининг шум довуллари
Тинчлик қалъасини йиқиб кетмасин.
Касофати тегиб касофатларнинг
Ер ўз меҳваридан чилиб кетмасин.

Боғлар гуллосин, деб, ният қиламиз,
Сув, ҳаво, кўк доим мусатфо бўлсин.
Ерин ҳалокатдан сақлаб қолайлик,
Дунёга эзгулик, ахшилик тўлсин.

Тилаймиз Амуга, Сирга барака,
Юракдан тилаймиз Оролга наҳот.
Ер, осмон покланиб зарарли дуддан,
Тобора яшарсин, гуллосин ҳаёт!

Мақсадимиз олий, ниятимиз поё,
Халол меҳнат билан дунёимиз яшар.

Халқлар ҳамкор бўлсин, ҳамжиҳат
бўлсин,
Дўстлик, тотувликдан бахт тошар
башар.

Дунёни тўлдириб турсин доимо,
Болаларимизнинг ингрот қулуси.
Болалар — бахтиниз, келажакимиз,
Болаларимизга боғлиқ келуси.

Қошқил ҳасад, гараз, инво, душманлик,
Тамом барҳам топса дунё юзидан.
Иноқ яшасалар ошиқ-маъшуқлар,
Шакар томиб турса ҳар бир сўзидан.

Тилаймиз амалга ошса мукамил
Диллимизда ётган озу-армонлар.
Янги боғларимиз, пахтазоримиз,
Фалакка бўй чўса олтин хирмонлар.

Янги йилнингизда доғ туширмаса
Жиноят, ўғирлик, қўшиб ёшилар.
Бўлмаса молу мулк дардида юриб
Викдондан айрилиб, йўлдан оқинлар.

Инсон қамол тошар ҳалол меҳнатдан,
Хор бўлар ўрганган тексин томоқда.
Ҳалол меҳнат билан доно халқимиз,
Чўли айлангирган гуллаган боқда.

Қайта куриш давом этар тўхтамай,
Ҳадисиз бойлик қўшиб бойлигимизга.
Турмуш тўлиқ бўлар, барака кириб,
Даромаднингизга, ойлигимизга.

Хали йўлимизда учрани мускин
Муаммо, нуқсонлар, яхши-ёмонлар.
Барчасини еғиб ўтар халқимиз,
Билага кулиб боқар яхши замонлар.

Бизни зафарларга олиб борувчи
Ленин даҳосининг кудрати аён.
Улут партиянинг тўғри йўлида
Ҳаёт фалсафаси этилган баён.

ОЗАРБАЙЖОН КОМПАТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БОКУ, 30 декабрь. (ТАСС). Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг бугун бўлиб ўтган пленумида республика партия ташкилотларининг КПССдан СССР халқ депутатлигига ахтирол тутилган номзодларига оид тақлифлар кўриб чирилди.

Пленум КПСС Марказий Комитетига КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. Горбачевни, Озарбайжон ССР тарих музейининг директори, Озарбайжон ССР Фанлар академиясининг ҳалқий аъзоси П. А. Азизбековни, «Каспийнефтегаз» ишлаб чиқариш бўлимида

сията қарашли КПСС XXII съезди номин нефть қазини бошқармасининг «Нефть» камини» пармалаш ишлари денгиз бошқармасининг пармаловчиси Г. Р. Ибрагимовни КПССдан СССР халқ депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатиш тўғрисида Озарбайжон партия ташкилотидан тақлиф қилди.

Азиз ўртоқлар,
дўстлар, қадрдон
ватандошлар!
Олдинда бизни
Ватан бахт-
саодати йўлида,
Тинчлик йўлида
катта, шу билан
бирга илҳомбахш
ишлар кутмоқда.
Янги йилга биз
бунинг яхши ан-
лаган ҳолда
қадам қўймоқ-
дамиз.

1988 йил СОЛНОМАСИ

- 1. — Давлат корхонаси тўғрисидаги СССР Қонуни кучга кирди.
● ФЕВРАЛЬ
10. — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Афғонистон юзасидан байнон берди.
17. — КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишчи бошлари, Пленумда «Эрта ва олий мактабни қайта қуриш қандай бораётганлиги ва уни амалга ошириш соҳасида партиянинг вазифалари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.
● МАРТ
23. — Москвада колхозчиларнинг Бутуниттифок IV съезди очилди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев съездеда нутқ сўзлади.
● АПРЕЛЬ
6-7. — КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев Тошкентга келиши ва Афғонистон Республикаси президенти, АХДП Марказий Комитети Бош секретари Нажибулло билан учрашди.
7-8. — М. С. Горбачев Тошкент районидagi Карл Маркс номидаги «Ленин йўли» колхозлари, «Алғорик» заводи меҳнатчилари билан учрашди, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетидagi республика раҳбар ходимлари ҳузурда нутқ сўзлади.
16. — В. И. Ленин туғилган кунининг 118 йиллигига бағишланган Бутуниттифок коммунистик шанбаги бўлиб ўтди.
● МАЙ
18. — Совет интернационалчи-нахшчиларнинг дастлабки колоннаси она-Ватанга қайтиб келди.
24-30. — Тошкентда Оснб, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари X Халқаро кинофестивали ўтказилди.
27. — КПСС Марказий Комитетининг XIX Бутуниттифок партия конференциясида Теҳизлар эълон қилинди.
29. — АҚШ президенти Р. Рейганнинг Совет Иттифоқга расмий визити бошланди.
● ИЮНЬ
8. — «СССРда кооперация тўғрисида» СССР Қонуни 1 тизимда кучга кирди. Шу муносабат билан Қонуни тексти матбуотда эълон қилинди.
21. — Ўзбекистон ССР билан Тожикистон ССР ўртасида дўстликни мустақамлаш, ҳамкорликни кенгайтириш, иқтисодий ва маданий алоқаларни кучайтириш мақсадида Ўзбекистон делегацияси иккинчи кун мобайнида қардош Тожикистон давлати билан бўлган ҳақиқат ҳисобот босилди.
— «Совет Ўзбекистони» газетаси 70 йашга тулди.
23. — Москвада Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XIX Бутуниттифок конференцияси очилди.
● ИЮЛЬ
— КПСС XIX Бутуниттифок конференцияси ўз ишчи якунида, резолюциялар қабул қилди.
● АВГУСТ
— Тюмень областида Ўзбекистон ССР кунлари бўлиб ўтди.
● СЕНТЯБРЬ
30. — КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Орол денгизи районида экология ва санитария вазиятини тубдан яхшилаш, Орол ҳавзасида сув ва ер ресурсларини фойдаланиш самарадорлигини ошириш ҳамда уларни муҳофизат қилишни кучайтириш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.
● ОКТЯБРЬ
1. — Ун биринчи қаҳирлик СССР Олий Советининг навбатдан ташқари сессияси бўлди. М. С. Горбачев бир овоздан СССР Олий Совети Президенти Ривис этиб сайланди.
— XXIV 83н Олимпиада ўйинлари тугади. Совет Иттифоқи спортчилари 55 та олтин, 31 та кумуш ва 46 та бронза медал билан тақдирланди, умумий ҳисобда ҳисобда биринчи ўринни олдилар.
3. — Нукусда Орол денгизи ва Орол бўйи муаммоларига бағишланган йиллик бўлиб ўтди.
● НОЯБРЬ
13. — 5.250.000 тонна пахта тайёри Тошкент, Қораз, Бухоро, Қашқадарь, Сурхондарь, Сирдарё областлари ва Қорақалпоғистон АССР пахтакорлари бу хиронга муносиб улуш қўшилди.
700412-счётга
Йили йил арасидада Ўзбекистоннинг 700412-счётга қўшган хиссаси ўттиз олти миллион икки ўн бир миң тўрт юз сўми ташкил этди. Арманистон ССРдаги энгилда оқибатларни тугатилдида ердан берувчи республика комиссиясида хабар қилинганча, 31 декабрь кунини эъланлагача айрим гражданиларнинг берган неди пуллари 1 миллион 996,8 миң сўмга етган, меҳнат коллективлари ва ижтимоат ташкилотлари билан 34 миллион 214,6 миң сўм маблағ тушган. (ЎзТАГ мухбири).

ФОТО АХБОРОТ

НАМАНГАН. Бутуниттифок «Ремдеталя» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба заводи коллективи учун ўтган йил самарали бўлди. Наманганликлар янги, анча мураккаб махсулот турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Политехник курувларни пайвандлаш учун янги қурilmаларнинг дастлабки туркуми истеъмолчиларга жўнатилди. Янги йилда корхона шундай қурilmалардан миңгадан эн-...

Саксоничи йиллар коммунистлари

1985 йилнинг кузи, Сентябрнинг охирида район партия комитетининг биринчи секретари этиб сайланган Насимбек Раҳимов «Октябрь 40 йиллиги» совхозига келди. Янги ногайнинг кўнгли гаш эди: кузнинг иккинчи ойи ҳам иқносига етатино, районда терим суръати паст, пахта тайёрлашда область районлари бўйича яхшироқ ҳаётли қаторларда борлиги. Бу совхоз эса районнинг ойида тортаётганлардан бири эди. Чекшириқ қишлоғи гузаридagi эски дўкон атрофида ўтирган кишилар райкомнинг машинасини узоқдан таниб дарҳол қаёққадир ойиб бўлишди. Улкан тол тағдига қўнубола столда тош-тарошу, тол шохидаги темир чангалларга бўш илинган. Қасос эса шу совхоз ишчиси Мамажон Маҳкамов бўлиб, у далада номигагина чиқар, кўпича қаёқлардан кўй-мола келтириб сўйиб сотарди.
— Ҳамма далада, пахта майдонида, ёш-қари бирдай ҳаракат қилатиш. Сиз эса... Уялмайсизми?— деди Раҳимов.
— Нимадан уялмай?— деди Маҳкамов секретаринг юзига тик боқиб. — Совхозда ишлаб кўриш, нари борса ойнага 40—50 сўм маош беради. Менинг эса ўн битта бошам бор. Ўғиллик, порохўрлик қилганим йўқ. Болачакан боқиб учун кўй боқиб сотишга мажбурман... Барқашдан қайларга кетмон зўғатасини ушлаб чиниққан бу одамнинг дилли сўзлаши Насимбек Холмидбековични ҳовуридан туширди. Секретарь Маҳкамовнинг ҳолисига кирди. Пастак, қолга лойсувоқ қилинган гувалан деворли ўй. Бир этак бола... Дарҳақиқат, совхоз берган...

ИШОНЧИ

маош билан бу катта рўзгорни тебатиб бўлмайди. Шу даражада Насимбек қанчалик ойиб бўлмасин, унинг ҳақ эканлигини тани олди. Ахир, фақат иш талаб қиларди, план бажаришнинггина ўйлаш, буйруқбозлик, далада билан қачонгача иш юритилди? Халқнинг турмуш даражасини ошириш ҳақида жуда кўп гапирамузу, амалда эса...
Ўғиллик, порохўрлик ҳақидаги пахта ҳам секретаринг юзига ўқди қадалди. Чунки, шу йили Киров районида пахтачиликда катта миқдордаги қўниб ёшиллар, порохўрлик, раҳбарларнинг лаёқатсизлиги фантлари очиб ташланган эди. Собий биринчи секретарга қаттиқ партиявий жазо берилиб, ишдан бўшатилди. Қўнубошчилик қилгани, текин боқиб ортиришга ружу кўвгани учун қирққа яқин коммунист раҳбарлар партиядан ўчирилиб қамалган, айримлари ўз жонига насд қилган эди.
— Тўғри, шароитингиз ойиб экан, — деди эста Насимбек. — Янги йилдан сиздай сарфарзанд оилада меҳнат қилиш, даромад олиш учун шароит яратамиз. Угариниш бўлади...
Кечгача шу воқеа секретаринг хаёлидан кўтарилмади. Ўн бир нафар болани боқайтган ота ойига атиги 50 сўм маош олса! Бу оила яшаётган маҳаллада эса ўзинг данилганма қочона қўриб олган раҳбар ҳам туради. Ахир, халқ ҳамма нарсани қўриб-билиб турди-ку! Дили бошқа, тили бошқа раҳбарларнинг принципсизлиги, бепарволиги тубайли ҳукм суратган адолатсизлик оддий ишчи қалбиди норозилик уйғотати.
Районда 160 миңга яқин одам яшайди. Ишсизлар ҳам бор, аксарияти эса М. Маҳкамовга ўшаб номинатига далада, аслида текинчиликнинг бошқа манбаларини излайди. Ерлар ҳосилдорлиги тушиб кетган. Бир шайлар республикада дон таратган «Бешиқчи» совхоз-техникуми, «Октябрь 40 йиллиги» совхоз ва бошқа хўжалиқларда рентабеллик паст. Аҳолининг даромади оз. Социал, маданий-маиший объектлар деярли қурилмапти. Агар турай жой қуришдаги мавжуд суръат қанчалик қолареса, улар аҳолисини уй-жой билан таъминлаш учун роса юз йил керак бўлар экан. Муаммолар, муаммолар...
Энг муҳими, партиявий-ташкилий ишларни тубдан қайта қуриш, халқнинг партияга ишончини ошириш, беш олти ипок кимса туширган доғни ювиш керак...
Хўжалик-хўжалик юриб кишилар билан, мутахассис ва коммунистлар билан қилган махсатларда районни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг узон мuddатга мўлжалланган режалари ишчиб етилди. Райкомнинг навбатдаги бюро мажлисларидан бири қишлоқ хўжалигини меҳнат ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашини янги усуллардан кенг фойдаланишга бағишланди. Тўғри, иккинчи йил муқаддам Киров райони хўжалиқлари «тўлиқ» пудрат усулида ишлашга ўтган эди. Бирок кўп ўтмай ташаббуснинг мисси чиқди. Номинга пудрат бўлган билан иш экинчаси, маъмурий буйруқбозлик усулида юритиларди. Районда бирорта ҳам биланги пудрат звеноси тузилмади. Оқибатда янгиликдан одамларнинг ҳафсаласи пир бўлди.

1986 йилдан бошлаб эса бу соҳада жиддий ўзгаришлар шабдаси эса бошланди. Чекшириқ қишлоғлик М. Маҳкамов ҳам совхоздан 10 гектар ер олоиб, оилавий зveno тузди ва шартнома асосида пахта экти...
Район хўжалиқларидаги бarchа далачилик бригадалари пудрат усулида ишлашга ўтди. Миңга яқин оилавий звеноси ташкил топди. Одамларда ерга, далага меҳр кўнгу си қайта тикланди. Уларнинг ишлари самаралроқ, унумлироқ, сифатлироқ бўлиб қолди. Пахтачиликда катта сифат ўзгаришлари юз берди. Ҳосилдорлик ошди.
Секретарь қабулхонасида чекшириқлик М. Маҳкамовни учратиб қолдим. У энди ўз ишидан мамун эди... Ҳамма ўн гектар ерининг ҳар гектаридан 20 центнердан пахта беради, деб шартнома тузганлик. Чунки ерларини миз қумоқ, ишур. Бирок астойиблик ишланган шу ерлардан ҳам миз ҳосил етиштириш бўларкан, — деди у фатрдалик. — Куз келиб гаплар сувдан кўтарилганда қара санб, ҳар гектар ердан 41,2 центнердан ҳосил олиб турибмиз. Звеносиз 11 миң 887 сўм даромад олди.

Секретаринг бу гапларидан айримлар саросимага тушиб қолди. Иккинчи ўнгири бўлиб бериш нима ёнда? Райкомнинг ўша пайдаги иккинчи секретари «неарали, тажрибали» кадрларни қулоч ёниб ҳимоя қилди. Лекин кадрлар билан ишлашдаги янги ёндашувни коммунистлар қўллаб-қувватладилар. Бир-икки йил ичиди район раҳбар ташкилотларида ўнлаб янги кишилар пайдо бўлишди.
...Кейинги уч йилда Киров районида катта ўзгаришлар бўлди. Район иқтисодини ривожланди. Пахтачилик, чорвачилик, қишлоқ хўжалигининг бarchа тармоқлари планларини охириб бажариляпти. Янги санаот корхоналари қурилмоқда. Эскилари реконструкцияланмоқда. Социал соҳада, айниқса, кўп ишлар амалга оширилди. Йилнинг ўтган даври мобайнида 54 миң квадрат метрдан зиёд уй-жойлар қурилди. Олтинга гишт заводи янги тушди. Энг муҳими, одамлар қалбида партиявий раҳбарликка ишонч туйғуси мустаҳкамланди.

Биз бу мақолада Насимбек Раҳимов ва райком иш фаолиятига оид айрим характерли мисолларини келтирдик, ҳоло. Бугунги кунда Киров район партия комитетининг ва райком бюросининг катта ташкилий-сиёсий ишлари давр талабларига жавоб бераётганлигида унинг биринчи секретарининг ҳам катта ҳиссаси борлиги сезилиб турибди. Область партия конференциясида Киров район партия комитетининг иш услубига кириб келаятган янгиликлар, қайта қуриш соҳасида тўпланган дастлабки тажрибалар ҳақида илқ сўзлар айтилгани сабаби ҳам ана шунда.
А. ИБДИНОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

БИЗНИНГ АНКЕТА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ ВА ВАТАНПАРВАРЛИК — ТАРАҚҚИЁТ МИЗ ОМИЛИ

«Совет Ўзбекистони» газетаси КПСС Марказий Комитетининг миллий ва миллатлараро муносабатларга бағишланган Пленуми олдидан «Интернационализм ва ватанпарварлик — тарққиётмиз омили» номида анкетани ташкил этди. Унда фан, техника, маъна арбоблари, ёзувчилар, партия, революция, Улу Ватан уруши ва янги ветеранлари, кенг газеткорлар омиаси иштирок этидилар. Анкета саволи:
1. КПСС XXVII съезди қарорини XIX Бутуниттифок партия конф. н. қисян резолюциясида олға сурган миллий сиёсатнинг ленинча принциплари янги мустақам қарор топтиришнинг ривожлантириш учун асосий эътиборни, сизнингча, нималарга армоқ керак?
2. Мамлакат яхлит халқ хўжали комплексини мустаҳкамлашда интернационализм ва ватанпарварликнинг қандай бўлиши лозим?
3. КПСС Марказий Комитетининг миллий ва миллатлараро муносабатларга бағишланган Пленумига қандай утлар боғлаясиз?

Халқ билан бамаслаҳат Хуқуқ ва бурч

В. ОДИЛОВ, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси бригадари, КПСС Марказий Революция комиссиясининг аъзоси
Т. ҚИРГИЗБОВА, Қирдарё районидagi «Малик» совхозининг қратчи звеноси бошлиғи, XIX Бутуниттифок партия конференцияси делегати

1. Миллий сиёсатнинг ленинча принциплари партия анжуманларида одилона ишлаб чиқилган ва у эиндикда ҳаётга ақтив таъбиқ қилиниши зарур. Долзарб вазифа шуки, кам габириб, кўп иш қилиш керак. Шунда миллий сиёсатнинг ленинча принциплари дадил қарор топади ва ижодий жиҳатдан ривожланиб боради. Менинча, ишлар масалаларига жиддий эътибор беришимиз лозим.
2. Борада маҳалла комитетларининг ролиги ҳам ҳануз тузук эътибор берилмапти. Қани, энди ҳамма маҳаллалар ҳам республика-миз пойтахтидаги «Янги Тошкент» маҳалласига ўхшаган бўлса, Бу ердаги тарбиявий ишлар кўпчилигида катта қизиқиш уйғотатгани кўнгли.

Яна бир гап шуки, тарбиявий масалалар меҳнат коллективларида нисбатан яхши ҳал этилган. Аммо базис ақоли турар жойларидаги ақвол ҳақида бундай дея олмаيمиз. ЖЭЖ-ларда болалар шугулланган, уларни қизиктирдиган тадбирлар йўқ.
2. Интернационал проблемани миллий муаммолардан ажратиб ҳал қилиб бўлмайди. Ҳар бир халқнинг ўз урф-одатлари, миллий хусусиятлари, ўз текинрини ўзи белгилаш ҳуқуқи бор. Бирок айна чоғда биз — ягона оиламиз. Бунинг мулкка унутмаслигимиз керак. Биз — ягона бир бутун организм эканлигимизга яна бир ишонч ҳисли қилдим. Арманистон ва Озарбайжон ўртасида Тоғли Қорабоғ маҳалласи чиқди. Тинч, тўқ, фаровон яшаётган бир пайтимида шундай бўлгани таажубланарли, албетта. Аммо Арманистон халқи бошга табиий офат тушиши биланок ҳамма (озарбайжонликлар ҳам) тезликда амалий ёрдамга ошиқди. Бу бегараз ёрдам ягона оила бўлганлигимиз шарофати эмасми!

Интернационализм ва ватанпарварликнинг мамлакат яхлит халқ хўжалиги комплексини мустаҳкамлашдаги ўрни жуда катта эканлиги тушуниш қийин эмас. Ошкоралик, демократия ривожлантириш даражаси миллий маҳдудлик, нотўғри тушуналарга, беамали ҳаракатларга қарши қаттиқ курашимиз лозим. Бунинг учун идеология ишчи кучайтириш керак.
3. Пленумдан умидим катта. Бригаданида 8, бирлашмада 40 га яқин миллат вакиллари ака-ука, ола-сингли қаби ақил-иқис қиёмет қилмоқда. Шубҳасиз, Пленумда ҳар бир республикадан кўнлаб тақлифлар тушди. Истагани — ҳаммасини ҳисобга олмай, атрофича тақлил этиш ва ягона хулосага келиш керак. Менинча, ҳозирги етган муаммолар Пленумда ўз очиними топади. Бунга ишончим комил.
Шу пайтгача кўп қарорлар қабул қилинган. Аммо улар халқ билан махсатлашмасдан қабул қилинган учун амалга ошмай қолди. Ҳозир ҳар бир қарор олдиндан бутун халқ билан бамаслаҳат қабул қилинмоқдаки, бу айни мuddадо Пленумдан олдин халқ тили ва диллида гаплар ўрганилиб, тақлил этиладигани эътиборга лойиқ.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг комиссиясида ҲАР БИР КИШИГА ҒАМХЎРЛИК ВА ЭЪТИБОР

Арманистон темир йўлларидаги қорхонани ўтказиш қўнбулини қиссий бўлиб қўйди. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети ажратган жуда катта ёрдами зилзиладан зарар кўрган районларга вақтида етказиб бўлмайди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси комиссиясининг навбатдаги амалий мажлиси СССР Министрлар Совети Рависнинг ўринбосари Ю. П. Баталин расмийда 30 декабрь кунини ана шу муҳим муаммони муноқам қилиш билан бошланди.
Арманистон территориясида темир йўллари кенг миёсда реконструкциялаш программаси ишлаб чиқилди. Тбилис билан Ленинград ўртасидаги иш гонт тизим бўлаётган участкада юк ташини бошқариш системасини автоматлаштиришга қарор қилинди. Бу эса унинг самарадорлигини 30 процент оширишга имкон беради.
Қишлоқда ишончи кўнбули кишилар байрон бўлган уй-жойларга кўчурлари билан янги-янги истагани билдирилмоқдалар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг комиссияси СССР ва республика Садо министрларига зилзиладан жаборланган қишлоқ районида янги вақт ичиди қурилиш материаллари магазинлари очилди. Бу магазинларни барча зарур материаллар билан таъминлашни тоширди.
СССР Садо министрлиги қорхоналарининг ишчи анча яхшиланганлиги қайд этилди. Масалан, Ленинградда ҳозир 34 та озиқ-овнат, 10 та сабзавот ва 9 та санаот моллари магазинлари ишлаб турибди. Министрлик янги йил арафасида табиий офатдан жаборланган болаларга 10 миңга совга жунади. Байрон бўлган районларда ишлаётган қурувчиларга янги йилга қадар 20 миңга турли озиқ-овнатлар термаси юборилди.
Шу билан бирга, иаждлес да юз берган вазиятда Брежнев озиқ-овнат махсулотлари билан байрамодо савдосини тегишли тарзда йўлга қўй олмаган республика садо ташкилотлари билан тақтиқ тақлид қилган гаплар айтилди. Барча каталор учун раҳбарлар шайтан жа-воб беришлари таъкидланди. Шу муносабат билан бир қанча раҳбарларнинг иш услуби «буйруқ бериш»дан иборат бўлиб қолётганлиги таъкидлаб ўтилди. Улар вақтин қандайлигини билмайдилар, жойларда контролли амалга оширилмаптилар. Бу эса Арманистонга келаятган ёрдамнинг тўғи нотўғри тақсимланганлиги ҳақидаги бир-бирига зид ва асоссиз миз-мишларнинг пайдо бўлишига олиб келмоқда. Республика министрларини ва идораларнинг раҳбарларига комиссиянинг 1989 йил 2 январда бўладиган мажлисида ёрдам тарқатилган қирғилган жуда кўп юк қарга кетаятгани ва қандай тақсимланганлиги ҳақида халқ олдига ҳисобот бериш тақлиф этилди. Уларнинг ҳисоботи телевидение орқали кўрсатилди.
Қуфрат юз берган районлардаги вазият ўзгариб, кун сайин яхшиланиб бормоқда. Одамлар реал ўзгаришларни кўриб, уларни тўғрисидаги катта ғамхўрликни сезиб туришибди. Жабрдийларнинг қулфат зонасида кўч иш давом этмоқда. 1989 йил 1 январга қадар 110 миң киши кўчирилди, шу кишилардан 70 миң киши республикадан ташқирга кўчирилди, улардан 65 миң киши мамлакат кўрорларига жойлаштирилди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси комиссиясининг мажлисида Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари С. Г. Арутюнян иштирок этди. (ТАСС).

МУСОБАҚА ДАВОМ ЭТАДИ

● Тўрт пахтакор республика — Ўзбекистон ССР, Тожикистон ССР, Туркманистон ССР ва Озарбайжон ССР заршунослари кўп йиллардан буйи ўзаро мусобақалашиб келишди. Улар бир-бирларини билан тез-тез учрашиб, ютуқларини ҳам, таъбирларини ҳам баҳам кўришди, йўл қўйилган камчиликларини тугатиш борасида ҳамкор, ҳамнафас бўлишди.

Мана, яна бир йилликми яку бўлди. Мусобақадошлар ўтган бир йилда қандай ютуқларга эришдилар! Келгусида қандай марраларни кўзлашяпти! Биз шу саволлар билан қардош республикалар Давлат агросаноат комитетлари вакилларига телефонда мурожаат қилдик.

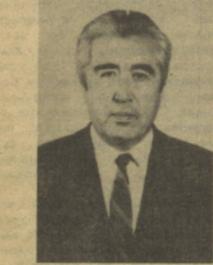
ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ—ОЛТИНДАН ҚИММАТ

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети раиси ўринбосари Р. АБДУЛЛАЕВ:
— 1988 йил республика пахтакорлари учун алоҳида йил бўлди. Улар қатор йиллардан бери даврон этиб келётган қолоқлик доғини ювиб, йиллик лаваларнинг ошириб бажарилишини таъминлашга эришдилар. Мамлакат ўзбекистонлик пахтакорлардан 5 миллион 365 миң тоннага яқин, яъни пландагидан қариб 115 миң тонна кўп ҳосил ашё қабул қилиб олди. Бунинг 2 миллион 610 миң тоннага яқин «зағирги» кема-лар бункиридан тўқилди. Эришилган муваффақиятларнинг таъминлашда, шубҳасиз, қардош мусобақадош республикалар — Тожикистон, Туркманистон ва Озарбайжонлик пахта усталарининг ҳам хизмати катта. Улар ўзаро парваршиш даврида далаваримизда бўлишди, ютуқларимизни эътироф этиб, камчиликларимизни рўй-рост, дўстона, юзимизга айтишди.

Тўғри, йил қулай келганига қарамай, қатор қатор совхозларимизда экин парваршиш, теримга тайёргарлик ва ҳосилнинг йиғиштириб олишни ташкил этишда айрим нуқсонларга йўл қўйилди. Гектарлар самардорлиги паст бўлди. Дўстлар маслаҳати — олтиндан қиммат. Шу кунларда республикамиз Давлат агросаноат комитети ва унинг жойлардаги органлари деҳқончилик маданиятини ошириш, тупроқ унумдорлигини яхшилаш ҳисобига ҳосилдорликни кўтариш учун жиддий тадбирлар белгиланмоқдалар.

ЗАФАРЛЙ ИЛ

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари Р. ГОҒУРОВ:
1988 йил тожикистонлик пахтакорлар учун ҳам зафарли

ни кўрсатяпти, бироқ ваъдани тубдан ўзгартиришга ҳали эришилгани йўқ. XIX Вутунитифоқ партия конференциясида таъкидланганидек, эндиликда ҳужалик ҳисобига, ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ва ўзини-ўзи бошқаришга фақат корхоналар, бирлашмаларгина эмас, балки бутун регион, республикалар ҳам ўтади. Шу боис иқтисодчи олимлар олдида республикани тўла ҳужалик ҳисобига ўтказиш борасидаги тадқиқотларни тезроқ амалга ошириш вазифаси

ШИДДАТКОР ДАВРИМИЗ ДАЪВАТИ

М. САЛОҲИДИНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти

Янги йилнинг дастлабки дақиқаларидаёқ янги режалар ҳақида ўйлаётган киши. Зеро, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси муассасалари, олий ўқув юрталари, тармоқ илмий-тадқиқот институтлари ва лойиҳа-конструкторлик биоролари ҳалқ ҳужалиги аҳамиятига молик масалалар устидаги илмий изланишлар кўламини йил сайин кенгайтириб боришга ҳаракат қилмоқда.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришни партия ўз иқтисодий стратегиясининг бош йўналиши, ҳалқ ҳужалигини интенсификация ва унинг самардорлигини оширишнинг, энг муҳим иқтисодий масалаларини ҳал этишнинг асосий воситаси, деб билади. Шиддаткор давримиз эъди бу борада жаҳонда олдинги марраларга чиқи олиш вазифасини қўйяпти.

Кейинги йилги йил ичидида фан-техника тараққиётида сезиларли ўзгаришлар бўлди. Илмий-тадқиқот ташкилотларининг ечимларини ўзлаштириш муддатлари қисқарди. Тадқиқотлар ва ечимларни планлаштириш, маблаг билан таъминлаш ва уларнинг моддий таъминоти системасини ўзгартириш, фан ютуқларидан амалиётда тезроқ фойдаланиш, илмий меҳнатчи рағбатлантириш юзасидан катта тадбирлар кўрилди. Танланган мазкурларнинг тақдорларини бағраш берилади. Кам самарали лабораториялар тугатилиб, истиқболли бўлиналар мустахкамланди. Бу тадбирлар ижобий таъсирини

турибди. Бу масалани ҳал этиш учун фақат олимларни эмас, балки ҳалқ ҳужалиги тармоқларидаги мутахассисларни ҳам кенг жалб этиш мақсадга мувофиқдир.

Иجتимоий фанларни ривожлантиришга — алоҳида эътибор бериш — давр тақозоси. Қайта қуриш шариоитида жамиятшунослик тадқиқотларига лисбатан жиддий соҳал талаб вужудга келди. Миллатларнинг ўзаро алоқаси, уларнинг маданияти, атенстин, ҳарбий-ватанпарварлик, интернационал тарбия масалаларини чуқур, атрофли ҳал қилишга фанларнинг буғунги кундаги муҳим вазифаларидир.

Иجتимоий ва техник фанлар бўйича фундаментал тадқиқотлар савиясини ошириш — жамият тараққиётини жадаллаштириш омилидари бири. Фундаментал фан янги соҳаларга йўл очади, самарадорлигини янги даражасига кўтариши имкониятини кўрсатиб беради. Фундаментал тадқиқот — роятда масъулятиятли иш. Уни ривожлан-

УЙ МУБОРАК

Анджон шаҳридаги Фурқат уй-жой масъулида қисқа вақтда 6 та кўп қаватли тўрт қўй биноси қад кўтарди. Шундан 3 таси Янги йил арасида фойдаланишга топширилди. 270 оила 1989 йили аша шу уйларда кўтиб олди. Қарқарон оша М. Уринбоева, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Т. Полвонов, Афғонистонда хизмат бунчини ўтаб келган З. Сантбеков, Т. Воҳидова, А. Комиллов, С. Азимов ва бошқаларнинг янги квартираларга кўчириш кувончи Янги йил шодлиғига уланиб кетди.

Анджон шаҳар ижроия комитети Янги йил бугункидан яна 200 оилага ордер ёзиб берди. Улар 5-микрорайондаги 1, 2 ва 12-кўп қаватли уйларга кўчиб кирадилар. Мазкур биноларни Анджон уйсозлик комбинатининг коллективи қурди.

Янги келгусида бу микрорайонда яна 8 та кўп қаватли уй-жой, ислохот талабларига жавоб берадиган 1722 ўринли ўрта мактаб, 320 ўринли болалар боччаси ва савдо шохбозлари қурилади.

А. КУРНОБОВ,
«Совет Ўзбекистон» мухбири.

бўлди. Миришкорлар она-Ватан хазинасига 963,7 миң тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Топширилган ҳосилнинг асосий қисми юқори сортларга қабул қилинди. Шуниси қувончлики, етиштирилган мўл ҳосилнинг ҳаммаси қисқа муддатда, яғин-социлли кунларга қолдирилмай йиғиб-териб олинди.

Кейинги йилларда республика қишлоқ ҳўжалиги, хусусан пахтачиликда ҳўжалик юртиши ва меҳнатни ташкил этишнинг янги формалари кенг қўлланила бошланди. Деҳқонлар эндиликда ўзларини ерининг ҳўкиий соҳиб, деб ҳис этимоқдалар. Моддий манфаатдорлик ошди. Янги ҳис теримни меҳнатшўнақиялашга катта эътибор берилди. Далада ишлаётганларга гажмўрлик кўрсатиш, уларнинг унумли ишлашлари ва мароқли дам олишларини таъминлаш партия, совет, ҳўжалик органларининг диққат марказида бўлди.

Тожикистонлик пахтакорлар ўзбекистонлик мусобақадошларини сингари ҳеч қачон эришилган муваффақиятлар билан қаноатланиб қолмаган. Улар ютуқларини мустаҳкамлаш ва ҳосилдорликни янада ошириш учун даладарда қишқи юмушларини қизгин олиб боришяпти. Олдинкида 1989 йил режаларини турибди. Бу режалар гоят юксак. Гоят масъулятиятли. Дўстлик, қардошлик туғайли умум ишимизга ривож қўшаётган анъанавий мусобақамиз давом этади.

ҲАМКОР, ҲАМНАФАС ҚЎШНИМИЗ

Туркманистон ССР Давлат агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари А. АБДУЛЛАЕВ:

— Пахтакорларимиз Улуғ Октябр социалистик революциясининг 71 йиллик юбилеи арасида Ватан хазинасига 1340 миң тонна «оқ олтин» етказиб бериб, бу соҳадаги план ва социалистик мажбуриятларини ортиги билан адо этганиликларини ҳақиқат респот бердилар. Шунин алоҳида таъкидлаш кер-

тиришда заиф томонларга, мурасозликка, сусткашлик ва имиллашга йўл қўйиб бўлмайди. Фанлар академияси ҳаммабоп шахсий компьютерлар, супер ЭХМнинг янги турлари, лойиҳалаш ва бошқариш, электроника соҳаси ҳамда яна қатор масалалар бўйича фундаментал тадқиқотларни ривожлантириши лозим.

Илмий приборсозлик ҳалқ ҳўжалигининг стратегик тармоғи ҳисобланади. Бирроқ институтлар, конструкторлик биороларида приборлар, қурилмалар ва жиҳозлар тайёрлашда ишлаб чиқариш қувватлари етишмапти. Бунда республика Фанлар академияси муассасаларидаги илмий приборсозлик ишлари тарқоқ ҳолда олиб борилаётганлиги, энг муҳим ишларга маблаг акратилиш қониқарсизлиги, республикада илмий приборсозлик масалалари ўз вақтида ҳал этилмаётганлигини ҳам алоҳида таъкидлаш керак.

1986 йилда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида пахта териш машиналари яратиш масалалари билан боғлиқ янги марказ ташкил этилганди. Бугунги кунда давлат аҳамиятига молик бу масала бизни жиддий ташвишлантиряпти. Шу боис турли соҳа мутахассислари эътиборини уни ҳал этишга жалб қилиш лозим.

Республикамизда химия фанини янада ривожлантириш билан қишлоқ ҳўжалиги учун зарур дефолит ресурслардан фойдаланиш каби таъай муаммоларни ҳал этишимиз керак. Атроф-муҳит муҳофазаси ва экологик вазиятни яхшилаш масаласи ҳам назаримиздан четда қолаётгани йўқ.

Албатта, бу вазифаларни илмий кадрлар тайёрламай, уларни жой-жойига қўймай, ёш мутахассисларга алоҳида эътибор билан қарамай туриб амалга ошириб бўлмайди. Визити ташвишлантираётган ери шундаки, ҳисоблаш техникаси, робототехника, машинасозлик, астрономия, гелиотехника, экология, биотехнология ва бошқа соҳалар бўйича ёш фан докторлари кам, Шу боис кадрлар масаласини ҳал қилишда ёш фан фидоийларини таялаш муҳимдир.

Олимларимиз фаолиятида ўз ифодасини топиши лозим бўлган муаммолар таялгина. Ниятимиз ўн иккинчи беш йилликнинг шиддатли одимларига монанд қадам ташлашдир.

1988 йил солномаси

- 18-19. — Ўн биринчи қақриқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўқтинчи сессияси бўлди.
- 29. — Ўн биринчи қақриқ ССР Олий Советининг навбатдан ташқари ўн иккинчи сессияси ўз ичинин бошлади. Давлат қурилиш соҳасида сиёсий ислохот ўтказиш тадбирлари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, ССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. Горбачев доклад қилди.
- 3. — Мапбуотда «СССР Конституцияси [Асосий Қонуни]га ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» ССР Қонуни ва «СССР Конституцияси [Асосий Қонуни]га ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» ССР Қонуни кучга киритиш тартиби тўғрисида» ССР Олий Советининг қарори эълон қилинди.
- 4. — ССР халқ депутатлари сайлов тўғрисида ССР Қонуни бослиб чиқилди.
- 6-7. — КПСС Марказий Комитети Бош Секретари, ССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. С. Горбачев ЕМТ Бош ассамблеясининг 43-сессиясида қатнашиш учун Нью-Йоркка келди. У ассамблеяда нутқ сўзлаб, янги Совет тинчлик тақдирларини баён этди.
- 9. — КПСС Марказий Комитети, ССР Олий Совети Президиуми ва ССР Министрлар Совети 7 декабрь кунин Арманистонда ноубуд бўлган қишлоқ оилапарига, қариндош-уруғларига ва яқинларига, барча жабрдийдаларга чуқур ҳамдардлик билдирдилар.
- 10-11. — М. С. Горбачев Арманистонда бўлди.
- 27. — «СССРда хитрочилик фаолияти тўғрисида» ССР Қонуни лойиҳаси эълон қилинди.
- 30. — ССР Иттифоқи ташкил этилган кун.

Б. САТТОВ,
«Совет Ўзбекистон» мухбири.

ракки, бу — рекорд ҳосил бўлди. Туркманистонда илгари бунчалик кўп пахта етиштирилмаган.

Туркман пахтакорлари эришган муваффақиятда ҳар гал ўзбекистонлик қардошлар ҳиссаси борлигини юрак-юракдан ҳис этиб тураемиз, биргина Тошову ва Хоразм областлари меҳнаткашларининг мусобақасини олинг. Уларнинг ерларини ерларига, сувларини сувларига туташ. Тўй-маъракаси ҳам бир. Меҳнатда ҳам шундай: ютуқларидан сўноқишди, камчиликларидан куйинишди. Ёз ойлари борсангиз, бирининг даласини бири сугоравтганини, бирининг ўзасини бири чопиқ қилаётганини кўрасиз. Улар азал-азалдан ҳамкор, ҳамдард, ҳамнафас қўшиллар, ахир.

1988 йили бизда жуда кўпчилик қолхоз ва совхозлар ишнинг бригада ва оила пудрати асосида ташкил этилдилар. Пайкаллар машина теримига пухта тайёрланганлиги, агрегатлар барвақт сошлаб қўйилганлиги мавсумни ушоққилик билан ўтказиш имконини берди. Янги ҳосилнинг асосий қисми — 867,1 миң тоннаси «зағирги» кема-лар бункиридан тўқилди.

БУ ЙИЛ ДОҒДА ҚОЛДИК, ЛЕКИН...

Озарбайжон ССР Давлат агросаноат комитети раисининг ўринбосари И. АСҚАРОВ:

— Ҳозир ошоралик даври, очигини айтиш керак, ўтган йили пахтачиликда доғда қолдик. Мусобақадошлар олдида ҳижолатдамик, навчора... Саксоник йилларда ҳосилдорлик бўйича пахтакор республикалар ичиди олдинда юрган деҳқонларимиз бу гал пешқадамликни қўлдан бериб қўйишди. Планди 720 миң тонна ўрнига 616 миң тонна пахта тайёрладик, холос.

Ҳозир рўй берган камчиликларини жиддий таҳлил этиямиз. Аниқланишича, кўпчилик районлар ва ҳўжаликларда деҳқончилик маданиятини юксалтириш, тупроқ унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқаришга янги техника ва прогрессив технологияни кенг жорий этишга эътибор етарли бўлмади. Ўзга вазифасини даврида парваршиш йўл қўйилган нуқсонлар мўл ҳосил етиштиришга имкон бермади. Бу хатоликларни мусобақадош ўзбекистонлик ўзаро текириш бригадаси аъзолари ҳам ёзда келишганда кўрсатиб ўтишганди. Аммо вақт ўтган эди.

Озар пахтакори — ориятли деҳқон. Улар ўтган йилги савдога жиддий ҳулоса чиқарган ҳолда Янги йилда янгича ғайрат-шиқоят кўрсатиб ишлаш, беш йилликнинг тўртинчи йилини зафарлар йилига айлантириш режаларини тузишмоқда.

— Умуман, колоннамизда поездлар 350 марта янтисод қилинган йилги ҳисобига ҳаракатли келтирилди. Таърибатли машинистларимиз В. Калинин, В. Келасев, Г. Ермолаев бошлиқ комплекс экипажлар областимиз меҳнаткашлари Арманистон халқига ердан учун ташкил қилган ешелонни бошқариб кетиши ва янги маҳалда қардош республикада интернационал бурчларини адо этишмоқда.

Янги йилги режалар, ҳал бўлаётган муаммолар тўғрисида сўзлаб берамиз?

— Коллектив янги йилдан бошлаб бутун локомотив ҳўжалигини ижарога олиш ташаббуси билан чиқди. Кейинги бир йил ичиди тўла ҳўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблаг билан таъминлаш шариоитида қилинган меҳнат ижара пудратиди янги резервларни ишга солишимизга ишонч туғдириди.

Бирроқ бу ташаббус темир йўл раҳбарлари томондан совуқликка кўтиб олинди. Бизнинг мустақил ишлашга интилишимиз уларга ёқмаслигининг боиси бор, албатта.

БИРИНЧИ ИШ КУНИ

Мана, янги йилликми жадалининг биринчи варағини ҳам очдик. Улуқисиз иш тартибиди саноат корхоналари ва фермаларда дастлабки меҳнат кунин бошланди. Ишчилар ва чорвадорлар байрам соатларини зарбдор меҳнат кучида кўтиб олди.

— Ҳўжалигимиз 1988 йилда, — дейди Қашқадарь области Қашағи районидаги «Фаргона» совхозининг илгор сугувчиси Нурсот Жуманова, — Давлатга 600 тоннадан эъди сўт, 100 тонна гўл топширдик. Бу йил эса уни янада кўпайтиришга бел боғланамиз. Жумладан, ўзим айна пайта хитрийидаги ҳар бир сигирдан кунига 10-12 килограмдан серқаймоқ сўт соғиб оламиз.

Суратда: мусобақа пешқадами Н. ЖУМАНОВА.

Ш. ШАРОПОВ ФОТОСИ [ЎЗАТ].

Тошкент қурилушлари

ПОЙТАХТНИНГ ЭРТАНГИ ЖАМОЛИ

Яна бир йилликми тарихга айланди. Кузатилаётган йилда пойтахтнинг меъмор ва бинокорлари ҳам бир қатор ибратли ишларни амалга оширдилар. Янги, оригинал лойиҳалар яратилди. Шаҳримиз кўркам ишоотлар ҳисобига янада чирой очди.

Меъморларимиз ва инженерларимиз олиб борган машаққатли меҳнат хайри якулланди. Тошкент шаҳри ва унинг атрофини 2010 йилга қадар қайта қуриш бош плани лойиҳасини техник-иқтисодий далаиллаш тугатилди. Шунга асосланиб, 1989 йилдан янги бош плани яратиш соҳасидаги ижодий изланишлар бошланди. Тошкент шаҳрини қайта қуришнинг ҳозир аниқ қилинган бош плани 1990 йилгача бўлган ривожланиши ўз ичига олган.

Янги йилда ва беш йиллик охирига қадар пойтахтда қандай иморатлар қуриш кўзда тутилганлиги кўпчиликни икзиртас керак. Янги йилда уй-жой қурилушига катта эътибор берилди. Генерал Петров, Ново-Ульнов, Чизельни кўчаларида, Чилнозор районини, «2-Алгоритм», Полторацкий, Саврлар ва Ивлон кўчаларида янги уй-жой иморатлари қуришга киришилди. Октябрь, Бери Раҳимов, Сергели районларида ҳам янги кварталлар собор этилади.

«Марказ-15» кварталда бир қаватли, план асосида қурилган шахсий уй-жойлар соқлаб қолинган ҳолда қурилуши ёнида 2, 3, 4 қаватли ешилти биноклар қад кўтарди. Эски ва янги иморатлар уйғуллашиб кетади. Ивановлик тўқимачилар микрорайонини қуриш ҳам тугатилди. Авалги беш йилликларда микрорайонларда биринчи навбатда уй-жойларни

Байрам суҳбати

ЯШИЛ ЧИРОК

«Бухоро-1» станцияси локомотив депоси машинисти, ССР Фахрий темирўйиқиси Фарҳод АҲМЕДОВ меҳнат фаолияти мобайнида манзилга етказган эшелонлар кетма-кет қўйилса Ер шарига белбоғ бўлади. Мухбиримиз Н. НАЙМОВ Янги йил арасидаги депонинг энг илгор машинистига бир неча савол билан мурожаат қилди.

— Тугалланган йил мен учун ҳажолийи воқеаларга бой бўлди. Дено коммунистлари XIX Вутунитифоқ партия конференциясига делегатликка сайланганликларини ҳаётимда энг унутулмас воқеа десам муболага бўлмайди. Партия анжумани минбаридан айтилган ҳар бир сўз қалбимда аяс садо топили. Конференция қабул қилган қарорлар барча коммунистлар қатори меннинг ҳам эътиқолимга айланди. Коллективимиз конференция қарорларига амалий иш билан жавоб бермоқда. Ички ҳўжалик ҳисоби жорий этилиши йиллик плани 6 декабрда бажариш имконини берди. Меҳнат унумдорлиги йил давомида 10 процентга, беш йиллик бошдан буйи 43 процентга ўсди. 3,5 миң тонна енилниги тежаб қолдик. Бу муваффақиятларда меннинг ҳам камтарона ҳиссам борлигидан фахланаман.

— Тугалланган йил мен учун ҳажолийи воқеаларга бой бўлди. Дено коммунистлари XIX Вутунитифоқ партия конференциясига делегатликка сайланганликларини ҳаётимда энг унутулмас воқеа десам муболага бўлмайди. Партия анжумани минбаридан айтилган ҳар бир сўз қалбимда аяс садо топили. Конференция қабул қилган қарорлар барча коммунистлар қатори меннинг ҳам эътиқолимга айланди. Коллективимиз конференция қарорларига амалий иш билан жавоб бермоқда. Ички ҳўжалик ҳисоби жорий этилиши йиллик плани 6 декабрда бажариш имконини берди. Меҳнат унумдорлиги йил давомида 10 процентга, беш йиллик бошдан буйи 43 процентга ўсди. 3,5 миң тонна енилниги тежаб қолдик. Бу муваффақиятларда меннинг ҳам камтарона ҳиссам борлигидан фахланаман.

— Умуман, колоннамизда поездлар 350 марта янтисод қилинган йилги ҳисобига ҳаракатли келтирилди. Таърибатли машинистларимиз В. Калинин, В. Келасев, Г. Ермолаев бошлиқ комплекс экипажлар областимиз меҳнаткашлари Арманистон халқига ердан учун ташкил қилган ешелонни бошқариб кетиши ва янги маҳалда қардош республикада интернационал бурчларини адо этишмоқда.

Янги йилги режалар, ҳал бўлаётган муаммолар тўғрисида сўзлаб берамиз?

— Коллектив янги йилдан бошлаб бутун локомотив ҳўжалигини ижарога олиш ташаббуси билан чиқди. Кейинги бир йил ичиди тўла ҳўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблаг билан таъминлаш шариоитида қилинган меҳнат ижара пудратиди янги резервларни ишга солишимизга ишонч туғдириди.

Бирроқ бу ташаббус темир йўл раҳбарлари томондан совуқликка кўтиб олинди. Бизнинг мустақил ишлашга интилишимиз уларга ёқмаслигининг боиси бор, албатта.

— Умуман, колоннамизда поездлар 350 марта янтисод қилинган йилги ҳисобига ҳаракатли келтирилди. Таърибатли машинистларимиз В. Калинин, В. Келасев, Г. Ермолаев бошлиқ комплекс экипажлар областимиз меҳнаткашлари Арманистон халқига ердан учун ташкил қилган ешелонни бошқариб кетиши ва янги маҳалда қардош республикада интернационал бурчларини адо этишмоқда.

Янги йилги режалар, ҳал бўлаётган муаммолар тўғрисида сўзлаб берамиз?

— Коллектив янги йилдан бошлаб бутун локомотив ҳўжалигини ижарога олиш ташаббуси билан чиқди. Кейинги бир йил ичиди тўла ҳўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблаг билан таъминлаш шариоитида қилинган меҳнат ижара пудратиди янги резервларни ишга солишимизга ишонч туғдириди.

Бирроқ бу ташаббус темир йўл раҳбарлари томондан совуқликка кўтиб олинди. Бизнинг мустақил ишлашга интилишимиз уларга ёқмаслигининг боиси бор, албатта.

— Умуман, колоннамизда поездлар 350 марта янтисод қилинган йилги ҳисобига ҳаракатли келтирилди. Таърибатли машинистларимиз В. Калинин, В. Келасев, Г. Ермолаев бошлиқ комплекс экипажлар областимиз меҳнаткашлари Арманистон халқига ердан учун ташкил қилган ешелонни бошқариб кетиши ва янги маҳалда қардош республикада интернационал бурчларини адо этишмоқда.

Янги йилги режалар, ҳал бўлаётган муаммолар тўғрисида сўзлаб берамиз?

— Коллектив янги йилдан бошлаб бутун локомотив ҳўжалигини ижарога олиш ташаббуси билан чиқди. Кейинги бир йил ичиди тўла ҳўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблаг билан таъминлаш шариоитида қилинган меҳнат ижара пудратиди янги резервларни ишга солишимизга ишонч туғдириди.

Бирроқ бу ташаббус темир йўл раҳбарлари томондан совуқликка кўтиб олинди. Бизнинг мустақил ишлашга интилишимиз уларга ёқмаслигининг боиси бор, албатта.

— Умуман, колоннамизда поездлар 350 марта янтисод қилинган йилги ҳисобига ҳаракатли келтирилди. Таърибатли машинистларимиз В. Калинин, В. Келасев, Г. Ермолаев бошлиқ комплекс экипажлар областимиз меҳнаткашлари Арманистон халқига ердан учун ташкил қилган ешелонни бошқариб кетиши ва янги маҳалда қардош республикада интернационал бурчларини адо этишмоқда.

Янги йилги режалар, ҳал бўлаётган муаммолар тўғрисида сўзлаб берамиз?

— Коллектив янги йилдан бошлаб бутун локомотив ҳўжалигини ижарога олиш ташаббуси билан чиқди. Кейинги бир йил ичиди тўла ҳўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблаг билан таъминлаш шариоитида қилинган меҳнат ижара пудратиди янги резервларни ишга солишимизга ишонч туғдириди.

Бирроқ бу ташаббус темир йўл раҳбарлари томондан совуқликка кўтиб олинди. Бизнинг мустақил ишлашга интилишимиз уларга ёқмаслигининг боиси бор, албатта.

— Умуман, колоннамизда поездлар 350 марта янтисод қилинган йилги ҳисобига ҳ

ХОНАДОНИНГИЗГА ТИНЧЛИК

1988 йил ва халқаро ҳаёт

Инсоният Янги йилга қадам қўяди. Умумий хонадонимиз — кўрраи замин фарзандлари бўлиш барча кишилар «Янги йил билан янги бахт-саодат билан» дея бир-бирларини қутламоқдалар. «Хонадонимиз оёқошта бўлсин, одамлар! Бошингиз узра мусаффо осмон бўлсин!» — халқлар тилаги ана шундай.

Биз ҳам бу сўзларни худди шундай пок инъат ва ҳаяжон билан айтаемиз. Зеро, ҳар бир киши доимо Янги йилга катта умидлар боғлайди ва албатта, яхшилик оилаларни кутади. Инсоният бахти — тинчликдир, калити эса унинг ўз қўлида.

Ҳўш, биз хайрашайётган эски йил инсониятга нималар берди? Одамлар 1989 йилга нималар билан қадам қўймоқдалар? Бу саволларга жавоб бермоқ учун орқага бир назар ташлаемиз. Шунинг билан айта оламизки, 1988 йил жуда кўп яхшиликлар келтирди. Энг муҳими, планета ақлининг тинчликка бўлган умиди тикланди. Уртача ва камроқ оқиллик ракеталарини тугатиш тўғрисидаги Совет — Америка Шартномаси кучга кирди.

Социализм дунёси тинчликнинг ишончли посбони, халқлар ҳавфсизлигининг содиқ ҳимоячиси бўлиб майдонга тушган. Ушбу реаллик, катта ҳақиқат 1988 йилда ҳам ўзини намойиш этди. Совет Иттифоқининг ишонч ва ақл-идронка асосланган дунё — ядросиз ва зўравонликсиз дунё бўлиб этилишини таъминлашга қаратилган таклифлари фикримизнинг эркин далилидир. 2000 йилгача дунёни ядро қуролидан халос этиш, Европада қуроли кучлар ва оддий қуро-проғларни қисқартириш, Осиё ва Тинч океани регионда тинчлик, ҳавфсизлик ва ҳамкорлик системасини яратиш, маҳаллий инзоларга барҳам бериш, БМТ обрў-этиборини мустақамлаш ва ролинини ошириш ана шу таклифларнинг энг асосийларидир.

Ядро қуролидан холи, зўравонликсиз дунёни барпо этиш йўлида дастлабки қадамлар қўйилмоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси М. С. Горбачевнинг Орёл ва Красноярск шаҳарларида, Бирлашган Миллатлар Ташкилотда сўзлаган нутқлари бу йўлда ошиб ўтилган катта довлар бўлди. Совет раҳбарининг сўзлари одамларнинг дилга жо бўлиб, уларнинг энг нозик қалб торларини чертди, чуқки бундай фалсафа умум-сайёра таваққури самарасидир. Бу сўзлар урушни, адоватни, халқлар ва мамлакатлар тарқоқлигини ўтмишда қолдиришга, бир-бири билан боғлиқ ва ахлит дунёни барпо этиш ишига бевосита киришишга жўшқин даъватдир.

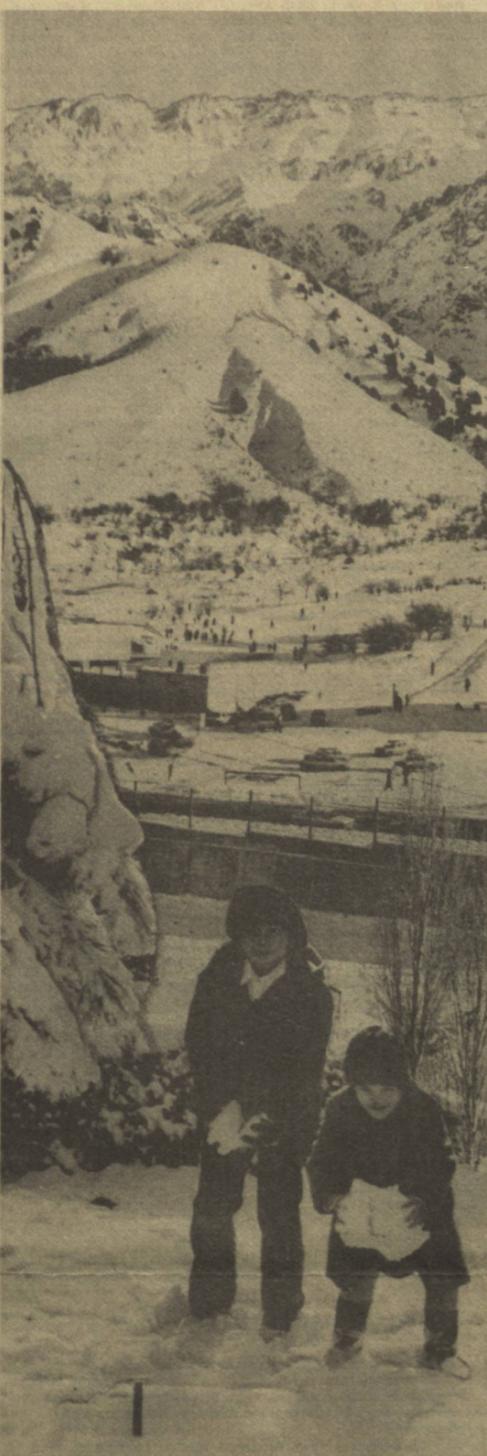
Мамлакатимиз халқаро муносабатларни фарзали идеологиядан холи этиш, сон-саноксиз кучлардан умуминсоний оминнинг устунлиги гоёсини олға суриш билан ўз эътиқодларидан, ўз фалсафаси ва анъанасидан воз кечатгани йўқ, албатта. Лекин ўз манфаатлари, қадрларини доираси билан чеклаиб қолмоқчи ҳам эмас. Биз — барча халқлар, мамлакатлар муваққил равишда яратётган барча оригинал нарсаларни баҳам кўриш тарафдоримиз, бунда тузумимизнинг афзаллигини сўз билангина эмас, балки реал ишлар билан ҳам қаттиқ туриб қўлишга таййормиз. Бу идеологияларнинг ҳалол кираши бўлиб, бу кураш давлатлар ўртасидаги муносабатларга қўйрилмаслиги керак.

Агар одамлар энгизда ва қаблада ҳозирги дунёнинг бир-бирига боғлиқлиги гоёсини, биз ҳаммамиз айни битта цивилизациянинг ҳар хил бўлиши ҳам, лекин қисмлари эканлигини билан иборат қатъий фактни аниқлаш тобора мустақамроқ ўрнамани қолган тақдирда инсоният жаҳонда энг мураккаб муаммоларни ҳам бемалол ҳал этиши мумкин. Халқлар қайси қитъаларда истикомат қилаётганлигидан қатъий назар, ишларнинг аҳоли яхшилик сари ўзгаришини истамоқдалар. Бирдамлик ва ҳамкорлик яшаш қонуни бўлишини қутмоқдалар. Бутун дунё Арманистондаги ҳалокатли элани лага қандай муносабатда бўлганлиги мисолида Бунга аққол ишонч ҳосил қилдик. «Геранд» газетаси табиий фалокат миқёсдорини кўрсатишга урниниб, ерости офатининг кучини «100 та ядро бомбасининг портлаш энергияси билан тенглаштирилган тасодиф эмас. Чуқки, одамларга табиий офатлардан ташқари инсон қўли билан яратилган ядро омиборлари ҳам катта, дахшатли ҳавф солиб турибди. Айни вақтда арман халқининг кулфатини бутун дунё халқлари ўз кулфати деб қабул қилди.

Инсоният Янги йилга қадам қўяди. Ҳар бир халқ эски йилни ўзига хос тарзда кузатади. Масалан, италияликлар эски жиқозларни кўчаларга улоқтиришса, хитойликлар барча қарзларини узишади. Японияликлар эса ўзларини йил мобайнида қийнаб келган эхтирослардан қутулишга интиляшади. Янги йил кирадиган кунни Японияда будда ибодатхоналарида кўнгироқлар овозини эшитиш мумкин. Қадимий урф-одатларга қара Янги йил тунида кўнгироқнинг ҳар бир овози билан инсонда энг ҳалокатли бўлган худбинлик ва очкўзлик сингари эхтирослар йўқолади экан. Бундай эхтирослар рўйхати 108 нарсадан иборат. Шунинг учун ҳам Япониядаги ибодатхоналарда кўнгироқлар 108 марта занг уруши билан янги йил кириши нишонланади. Улар овозига Хиросимадаги Тинчлик парк кўнгироғи садолари ҳам жўр бўлади. 1945 йилнинг 6 августда Америка атом бомбаси олован аланга олган жойда ўрнатилган бу кўнгироқнинг тим қора овозига давлат чегаралари туширилган дунё харитаси ўйиб ишланган. У ағона, ахлит дунё рамазидир.

Хиросима кўнгироғининг жўрағи жаҳон халқларига тинчликни мустақамлаш йўлида курашни давом эттиришга даъватидир. Ҳа, Хиросима тинчлик кўнгироғининг ҳар бир зарби билан бошқа ҳалокатли эхтирослар қатори хонадонимиздан инсониятнинг, шубҳа-ғумон, адоват ва бошқаларга ўз ирода-сини тикиштиришдан иборат талба истак абаду-абад йўқ бўлсин. Янги, 1989 йил она-Ермининг жамаи фарзандлари учун тинчлик ва ҳамкорлик, бахт ва саодат йили бўлсин!

Тайят СОЛИЕВ,
Алшер РҲЗИЕВ.

Чимён бағрида.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ ФОТОС.

КУБА КИТОБЛАРИ ҲАМ КУНЛИГИ

Ўзбекистон пойтахтида Куба адабиёти ўн кунлиги бошланди. Шу китоб байрам олдидан ташкил этилган фестивалнинг биринчи соҳиласида давлатнинг ҳаёти ақл эътириди. Китоб байрами Куба революциясининг 30 йиллигига бағишланган. «Дружба» китоб магазинида Озолиқ оролдаги нашриётлар босиб чиқарган юк тилоий-сийсий, илмий ва бадиий адабиётлар қўйилган. Ҳа кунлигини очиб маросимга

шаҳар жамоатчилиги, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданият алоқалар Ҳазратини Тошкентдаги консуллик пункти мудир Нельсон Днас Косепсон қатнашди.

[У.ТАГ.]

Байрам вахтасида

Суҳбатдошимиз Назира Раупурова ва Маъмура Содиқоваларга янги йил кечасида масъулиятли вазифалар ишониб топширилган. «Хизмат жойида байрамни нишонлашнинг ҳам ўз гашти бор», дейишди улар...

1988 йилнинг сўнги интервьюси

— Мана, бутун ҳам сменани кўтаргани руҳда қабул қилиб олдик. — деди Тошкент метросининг В. И. Ленин номидаги станциясини вазири Н. Раупурова. — Йўловчиларга қўлайлиқ яратиш борасида байрам кечасида туни соат иккинчига шиллаيمиз. Бизнинг сменани чин маънода интернационал, ақил оила, деса бўлади. Г. Кузнецова, Ф. Бурхасанова, О. Линкевичус ваби қизларини ўз вазифаларини севиб бажарадилар. Шунинг шарофатида бўлса керак, бу йил бирор маротаба ҳам фавқулодда ҳодисалар юз бермади.

Мана, бир йилдирки, бизнинг станциямиз Велорусия темир йўлчилари тажрибасини қўллаб, кам куч сарфлаб, кўпроқ фойдага эришляпти. Қўрсаткичлар ёмон эмас. Планиларимиз ошириб бажарилиди. 1988 йил 128 миллион ўринга 130,5 миллион йўловчига хизмат кўрсатдик. Биз «Халқлар дўстлиги» станциясини коллективини билан мусобақадомиз. Яқин икки-уч кун ичда натижаларга ажуз ясаб, голибин аниқлаемиз. 1 январдан бошлаб ҳужалин ҳисобига ўтиб шиллаيمиз. 1989 йилда станциялараро қўчма қизил байроқни қўлга киритиш учун курашамиз.

Юнусобод массивидаги кўп ихтисосли болалар касалхонасини педиатрия бўлими ҳамшираси М. Содиқова бундан икки йил аввал ҳам Янги йил байрамининг хизмат жойида ўтказган эди. Бу сарф ҳам уч байрам кечаси хизматда бўлди. Шифохонани кўздан кечирдик. Байрамга катта тайёргарлик қўрилган. Ҳар бир хона жиқозланиб, арчалар ясалган. Болалар худди ўз уйларидагидек байрамона кайфиятда бўлишлари учун шароит яратилган.

Тўрт фарзандим бор. Бугунги кунда барча оналарнинг дилдаги истакнинг айтмоқчиман. Бахтимизга фарзандларимиз соғ бўлишини!

М. КОЗНЕВ.

АСКАР ЁЛГИЗ БЎЛСА...

Абдулла ОРИПОВ, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР давлат мукофоти лауреати

Мен муҳтарам юртдошларимни кириб келган Янги йил билан табриқлар эканман, ўтган 1988 йилга яна бир қарра назар ташлагим келади. Йилнинг энг муҳим воқеаси, шубҳасиз XIX Вутуниттифоқ партия конференцияси бўлди. Энди энг муҳим вазифа конференция қарорларини амалда бажаришдир.

Афсуски, Арманистондаги муҳим эзилма ҳам 1988 йилни абадий мусибат ёдига айлантириб қўлди. Совет халқлари, бутун жаҳон меҳнатқашлари арман халқига ёрдам қўлларини чўзмоқдалар. Бу бирдамлик инсон болалари асл табиғатга кўра дўст бўлиб яшашга мойил эканлигини исботлади. Дўстликнинг замирида ўзаро тенглик, мақом ва обрў-этиборнинг баробарлиги ётмоқчи керак. Ана шундайгина дўстлик сўни ши-

орга эмас, моддий кучга айланади. Дарҳақиқат, биз инсоний неъматларини ҳар қачонгидан ҳам кўра ардоқлашмиз керак экан. Буни шароит талаб этаётди. Келинг, 1989 йил тарих саҳифасига МЕХР-ОҚИВАТ НИЛИ бўлиб кирсин.

Энди дўстлик мавзига бағишланган «Аскар ёлғиз бўлса...» сарлаҳали шеъримни эътиборингизга ҳавола қиламан:

Ботир кўкрагиндан ўқ еди бир кун,
«Во, орқам!» дедю торди сўнг наъра.
Ев тараф сўради: орқам деб нечун
Оқ чеддинг, кўксингдан очдик-ку яра?

Ботир шкиврилади: мен ёлғиз аскар,
Иўкса, устимга от соломасдингиз,
Орқамда дўстларинг бўлсайди агар,
Кўксингиз нишонга оломасдингиз.

Амалдаги интернационализм

ОИЛА ОЛАМИ

— Салом, ая, дадажон!
— Ассалому-алайкум, модари азизам, падари бузрукворам!
— Здравствуйте, милляя мама, дорогой отец!

Ҳар тоғ телефон трубкасини кўтарган 78 ёшли Сора ая Воҳидова ҳамда 77 ёшли Тўхта бобо Абдукаримов фарзандларининг ана шу таниш ва илҳи овозларини эшитишди. Дам олиш, байрам кунлари эса ўзбек, рус, тожик, грек, туркман миллатлари вакиллари бўлиш фарзандлар қариялар хонадонини босиб этдилар.

Тўхта бобо невараси Олег ҳақида ҳаяжон билан сўзлайди. Олег ҳозир Самарқанд шаҳридаги кўзга кўринган врачлардан бири. Бобо неварасини Алижон деб сўзди.

— Алижон учинчи синфда эканлигида ўқитувчиси болаларнинг миллатини билмоқчи бўлибди. Ким рус? Алижон кўл кўтарибди. Ким тожик? Тагин Алижон ҳам кўл кўтарибди. Ким ўзбек? Унинг яна кўл кўтарганини кўрган ўқитувчининг: «Жаҳл қилмади. Шунда Олег ёрқиндан туриб «Бобом тожик, буним ўзбек, онам рус, дадам ўзбек» деган экан, ўқитувчиси майини жиймайибди.

Бу воқеани гапирганда, Тўхта бобо ёш болалек қувониб кетди. Унинг кўзлари намланди. Енги билан нам киприқларини артади.

Таржиман ҳолдан: «Мен Абдукаримов Тўхта XX асрнинг бошида Ҳўжанд [ҳозирги Ленинобод] шаҳрида камбағал оиласида туғилди. 1916 йилда қор ҳукумати Туркистон ўлкаси маҳаллий аҳолисини мамлакат марказий районидаги, фронт орқаси ишларига юбора бошладди. Бошқарув қатори отам ва мен ҳам мардиюрликка кетдик. Иккиболлий кураш сабогини илк марта Россияда олдим. Ҳўжандга қайтган, Самарқандда маориф институтини оқилангани эшитиб, бу томонга йўл солдим. 1921 йилда комсомол сафига ўтдим.

Бобо ва аянинг 24 невара, 14 чевараси бор. Ўш фарзандлари Кенгаш савдола ишлайди. Институтини битирган Лида Павловна билан оила курди. Уларнинг ўғиллари Андрей теголок, Темиржон армияда. Қиз Людмила врачлик касбини таллади. У ҳаммаси Эркин Каримовга турмушга чиқди. Людмила ва Эркиннинг Рустам деган ўғиллари бор.

Иккинчи фарзанд Исмаил Тўхтаевич иқтисод фанлари доктори, профессор. Унинг ҳам турмуш ўртоғи рус Ксения Филипповна билан Ленинградда ўқиб юрган кезларида танишди. Исмаил Тўхтаевичнинг икки фарзанди бор. Уларга икки ном беришган Вячеслав — Шуҳрат. У ўттиз ёшда.

Ҳозир докторлик диссертациясини ёқлапти. Вячеслав-Шуҳратнинг умр йўлдоши молдаван қизи, Люда билан Шуҳрат уч фарзанд кўришди: Феруза, Нигина, Алёна.

СПРАВКА: «Мен Раҳимбек Азимбеков, революция ветерани, 1918 йилдан КПСС аъзоси, Воҳидова Сорани болалик йилларидан билман. Унинг отаси Воҳидов Ҳамдам фирқа аъзоси, фаол революционер, Совет ҳокимиятининг барқарор этишга муносиб ҳисса қўшган киши эди. Мен у билан бирга ишлаганман».

Сора машҳур муаллим Шакурийнинг мактабиде рус тилидан сабоқ олди.

Сора Воҳидовна Ўзбекистон комсомоли I съездининг делегати этиб сайланди. Кейин у маориф системасида узоқ йил меҳнат қилди.

— Дарвоқе, Исмаилнинг ўғли ҳақида гапирибман-у, қизи Лариса Ёдимдан кўтарилибди, — деди Сора ая. — Қаринганде одам кўп нарсани унутаран. Ҳозир шажара тайёрлайман, деб юрибман. Оиламизнинг ҳамма аълодини ёзиб чицаман. Интернационализм — куруқ тап, деб юрганларга ўшани юнатишга керак. Невазар Ларисанинг эри тожик.

— Кейинги ўғлимиз Диамат ҳам профессор. Олег — Углижоннинг отаси, у — деб сўхтабни давом эттирди Тўхта бобо. — Улар ҳам инюк яшапди. Қизимиз Роза эса ўзбекка турмушга чиққан. Қўйимиз Зоҳиджон ҳам профессор. Эркиннинг ўғлимиз Тошкентда, Фанлар академиясининг электроника институтида. Яқинда Америкага бориб келди. Инглиз тилида лекция ўқибди. СССР ихтиросини, деган номга муяссар бўлган Раҳматжон ўғлим ҳам Тошкентда. Кибернетик. Келишим грек қизин...

ТАРЖИМАНИ ҲОЛДАН: «Мен [Тўхта Абдукаримов] 20-йилларнинг охирига, 30-йилларнинг бошларига Ўзбек Давлат университетини [ҳозирги СамДУ] партия ташкилот секретари вазосида ишардим. 1926 йилдан КПСС аъзосиман. Кейин Пайкент, Боғишолан район партия комитетларининг секретари бўлдим. Узоқ йиллар давомиде маориф системасида ишардим. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчиман.

— Ичкилол Йиллари эди. Қўшқовуз маҳалласидан ўтиб келатсам, деразага осиқлик ёзувга кўзим тушди. «Рус тилини ўргатаман», деб ўзбек тилида ёзилган, — дея сўхтабни давом эттирди Сора ая. — Отамга айтдим. Ҳа, Шакурийнинг мактабим, майли, бораюло, дедилар. Рус оламини илк марта ўшанда кашф этдим. Онам тошкентлик эдилар. Тўхта анага турмушга чиққанмида у киши оламдан ўтгандилар. Бизнинг оилада миллат ҳақида эмас, инсон ҳақида гапирингиз одатланганимиз...

Самарқанд шаҳар, Грибоедов кўчаси, 51-уйи 58 йилдан берди Тўхта бобо ва Сора ая яшапди. Бу ерда қанчадан-қанча тўйлар нишонлянди. Олтин тўй, кумуш тўй, ниҳоқ тўй... Ҳаммасида ҳам бир тилда гапирилган эмас.

— Ҳурматли Тўхта бобо, Сора ая...
— Дороғай Сараханум, Тўхта ака!
— Мўтабарамо Тўхта ота, жониди ламо Сора ая!
Ана шундай сўзлар билан бошланган уларнинг кунлари, уларнинг тўйлари.

Ж. МАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ХАЖВ ДАФТАРИДАН

ДИАЛОГ

[Турғунлик давридаги қилмишларини эслаб, матбуотда, гоҳо мийбардан туриб бир-бирларининг устига от сўраётган баъзи икисларнинг ўзаро айтшуварлари].

Езган бўлсам фалончиди,
сен ҳам боллаб ёзувдинг,
Мен сув қўйсам қўлига, сен
сочник тутқазувдинг.

Чорлаган бўлсам уни бир
сафар маъракамга,
Сен уч марта тўйингнинг
тўрига ўтқазувдинг.

Мен хайрашайган бўлсам,
рахмат айтиб, тавзим-ла,
«Тўйдан тўбичка» дея, сен
«савога» тутқазувдинг.

Эсимда кечгандай, ҳар гал
шахмат сурганди,
Сен ҳушоматдўйлик билан
айтаёлаб ютқазувдинг.

Дўппини қўлга олиб
ўйласам қилмишларинг,
Менга ҳам одам билмас, кўп
сизам ўтқазувдинг.

Бир марта синаш учун атай
сенга «сир» айтсам,
Ҳеч оқимай ўшанга тезгина
өтқазувдинг.

Оғайинларастан сен, жой
керан-чун хешинга,
Менинг жондек қайимини
пасти нигга ўтқазувдинг.

Ғишт қалаб фалончига мен
келганда атайлаб,
Сен лой қориб ёнида,
гуваля тутқазувдинг.

Мард бўлсанг ошқора айт,
ширма қилганларинг,
Чалиб йилитганинг рост, сен
имман қутқазувдинг!

Диалогини оқра таширдув
Уткир САМДУВ.

Рассом хандаси

Қорбобо: илон йилги оёқошта йил бўлсин.

Автобусини кута-кута... И. АЗИМОВ расмлари.

СССР ОЛИЙ СУДИДА

ҲУКМ

СССР Олий судида Ички ишлар министрлигининг бир неча собиқ масъул ходимлари хусусида поракўрлик тўғрисидаги ишни тинглов ижросига өтказилди. 30 декабрь кунин ҳукм эълон қилинди.

Эслашиб ўтайлик, судланувчилар курсида СССР ички ишлар министрлигининг собиқ биринчи ўринбосари Чўрбанов, Ўзбекистоннинг собиқ ички ишлар министри Яқобов, Ўзбекистон ички ишлар министрлигининг собиқ ўринбосарлари Бегельман ва Қасимов, Ўзбекистон ССР областий ички ишлар бошқармаларининг собиқ бошлиқлари Норов, Собиров, Жамолов, Махаммаджонов, Норбўттев бор эди.

Судде СССР Олий судининг аъзоси, ҳарбий коллегия раисининг ўринбосари, юстиция генерал-майори М. А. Маров раислик қилди. Халқ меҳнатқилчилари — генерал-майорлар В. З. Жевегин, В. С. Сизовлар эди, СССР бош прокурорининг ўрдамчиси А. В. Сбоев давлат айбловчиси бўлиб қатнашди, Москва шаҳар адвокатлар коллегиясининг адвокатлари химояни амалга оширдилар. Жамоатчиликни жуда қизиқтирган суд мажлиси тўрт ой давом этди. Ишни кўриб чиқиш вақтида СССР Олий суди биносидаги суд мажлиси залида москваликлар, судланувчиларнинг қариндошлари, бошқа граждандар — залга сиза олган ҳамма кишилар ҳозир бўлидилар.

Суд мажлисида совет марказий газети ва журналларининг муҳбирлари, шунингдек хоржий журналистлар — жаҳондаги энг катта агентликларнинг, қўнгина мамлакатлар радио ва телекомпанияларининг вакиллари бор эди. Ҳужжатли киночеллар ҳамда СССР Телевидение ва радиотрансмитирш давлат комитетининг муҳбирлари суд мажлисининг бошланғичини ва суддаги мунозараларни пилнгага ёзиб олдилар.

Суд томонидан ишни ўрғаниб чиқиш давомида дастлабки тергов органлари тақдим этган далил-исботларни тўла ва ҳар томонлама тадқиқ қилиш учун зарур қилинди, уларни сабабларга кўра судга кела олмаган гувоҳлар сўроқларининг ўйлаб протоколлари ўқиб эшитирилади, юзлаштирилади, видеозапислар кўздан кечирилди, ашб-вий далиллар кўриб чиқилди, суд мажлиси қатнашчиларининг кўндан-кўп илтимослари ҳал этилди.

Суд Чўрбановнинг ҳаммаси бўлиб 90,960 сўм пора олганини, шунингдек хизмат мавқандан фарзали мақсадларда фойдаланганини аниқлади. Бегельман 45,200 сўм, Норбўттев 49,008 сўм, Жамолов 21,000 сўм, Махаммаджонов 16,458 сўм, Норов 26,470 сўм, Собиров 14,000 сўм пора олишда айбдор деб топилди. Бундан ташқари Бегельман, Жамолов ва Норов пора беришда, Норбўттев эса фарзали мулоҳазалар билан хизмат мавқенин сунистетмоқ қилишда айбдор, деб топилди. Норов пора беришда востислик қилишда айбдор деб ҳам топилди.

Қамқуван жиноятларининг мажмуаси юзасидан содир этилган ишларнинг оқилолигини ва мақмуларининг шаклини тўғриликда маълумотларини эътиборга олиб суд Чўрбановни 12 йил озолиқдан маҳрум этишга, Норбўттевни 10 йилга, Норов ва Бегельманни 9 йил озолиқдан маҳрум этишга, Жамолов, Махаммаджонов ва Собировни 8 йил озолиқдан маҳрум этишга ҳукм қилди. Ҳаммаляри жазони кучайтирилган режими ахлоқ тузатиш-меҳнат колониясида ўтатиш, ҳаммалярининг мол-мулкини мусодара қилишга ва қонунга хилоф равишда пора тарқатмасида олган пулларини давлат даромадига торттиб олишга ҳукм қилинди.

Суд мажлиси давомида Т. Х. Қасимовнинг айби исботланмаганини учун етарли равишда тасдиқланмади. У оқилдан ва суд мажлиси залида овоз қилинди.

Судланувчи Яқобовга исботланмаганини тўғриликда портфелида бир неча том қўшимча ҳужжат борлиги, уларнинг эпизодлари унга илгерини поракўрликда қўйилган айбдор билан боғлиқлиги суддаги текшириш пайтида аниқланди. Шу муносабат билан суд Яқобов хусусидаги ишни алоҳида иш қилиб ажратди ва унинг ҳақидаги материалларни қўшимча тергов учун СССР прокуратурасига юборди. Яқобов бир қанча оғир касалликлар билан оғиранилган ва уч йилдан кўпроқ вақтдан буён ҳибсда сакланмаганини сабабли суд жиноятнинг олдидан олиш чорасини ўзгартирди ва ундан бошқа жойга кетиб қолмаслик тўғрисида тилхат олиб, уни ҳибсдан бештирди.

Шу билан раислик қилувчи суд мажлисини өтик, деб эълон қилди.

В. ИТҚИН,
ТАСС махсус мухбири.

Редактор
У. УСМОНОВ.